

The Mediating Role of the Coronavirus Anxiety in the Relationship between Emotion Regulation Strategies and Spiritual Coping with Psychological Distress in Healthcare Workers

Farzaneh Alizadeh¹, Ahmad Mansouri^{ID 2}

1. Department of Psychology, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.

2. (Corresponding author)* Department of Psychology, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.

Abstract

Aim and Background: The Coronavirus disease pandemic has caused high stress, anxiety and distress for the healthcare workers. Although the relationship between emotion regulation strategies and spiritual coping with psychological distress has been confirmed, little attention has been paid to mediating factors of this relationship. Therefore, the aim of present study was investigating the mediating role of Coronavirus anxiety in the relationship between emotion regulation strategies and spiritual coping with the psychological distress in healthcare workers during COVID-19.

Methods and Materials: This study is a fundamental in terms of purpose and descriptive-correlation in terms of method. The statistical population included all healthcare workers in Mashhad, Iran. In this cross- sectional descriptive research, 366 healthcare workers participated, in the year 2021. The cognitive emotion regulation questionnaire, spiritual coping questionnaire, Corona disease anxiety scale and psychological distress scale were used to collect data. The research data were analyzed using descriptive indices, Pearson correlation coefficient and Path analysis method.

Findings: The results showed that the level of psychological distress and Coronavirus anxiety in the healthcare workers are 17.01 ± 10.52 and 13.26 ± 8.91 . There was a significant relationship between maladaptive emotion regulation strategies, positive and negative spiritual coping, and Coronavirus anxiety with psychological distress ($P < 0.01$). The model related to mediating role of Coronavirus anxiety in the relationship between maladaptive emotion regulation strategies and negative spiritual coping with the psychological distress in healthcare workers had a good fit ($CFI = 0.99$, $NFI = 0.99$, $IFI = 0.99$, $GFI = 1$, $RMSEA = 0.078$).

Conclusions: The results show that emotion regulation, spiritual coping and Coronavirus anxiety play an important role in the psychological distress in healthcare workers. These findings can help to develop emotion-oriented and spiritual-oriented interventions to reduce the Coronavirus anxiety and the psychological distress caused by pandemic diseases such as Corona in the healthcare workers.

Keywords: Coronavirus anxiety, emotion regulation strategies, psychological distress, spiritual.

Citation: Alizadeh F, Mansouri A. The Mediating Role of the Coronavirus Anxiety in the Relationship between Emotion Regulation Strategies and Spiritual Coping with Psychological Distress in Healthcare Workers. Res Behav Sci 2023; 21(1): 11-21.

* Ahmad Mansouri,
Email: mansour_am@yahoo.com

نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی

فرزانه علیزاده^۱، احمد منصوری^۲

۱- گروه روان‌شناسی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

۲- (نویسنده مسئول) گروه روان‌شناسی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: همه‌گیری بیماری کرونا به عنوان یک عامل تهدید جهانی، استرس، اضطراب و پریشانی بالایی برای کارکنان مراقبت‌های بهداشتی ایجاد کرده است. اگرچه رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی تأیید شده است، اما توجه اندکی به عواملی میانجی این رابطه شده است. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی طی کووید ۱۹ انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی و به از نظر روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه کارکنان مراقبت‌های بهداشتی شهر مشهد بود. در این مطالعه مقطعی ۳۶۶ نفر در سال ۱۴۰۰ شرکت کردند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان، پرسشنامه مقابله معنوی، مقیاس اضطراب بیماری کرونا و مقیاس پریشانی روان‌شناختی استفاده شد. داده‌های پژوهش به کمک شاخص‌های توصیفی، ضربی همبستگی پیرسون و روش تحلیل مسیر تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که سطح پریشانی روان‌شناختی و اضطراب کرونا در کارکنان مراقبت‌های بهداشتی 17.0 ± 10.52 و 13.26 ± 8.91 بود. بین راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار، مقابله معنوی مثبت و منفی و اضطراب کرونا با پریشانی روان‌شناختی رابطه معنادار وجود داشت ($P < 0.01$). مدل مربوط به نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار و مقابله معنوی منفی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی برازش خوبی داشت ($RMSEA = 0.078$, $GFI = 0.99$, $NFI = 0.99$, $CFI = 0.99$, $IFI = 0.99$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که تنظیم هیجان، مقابله معنوی و اضطراب کرونا نقش مهمی در پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی دارند. یافته‌های این پژوهش می‌توانند به تدوین مداخله‌های هیجان محور و معنویت‌گرا برای کاهش اضطراب کرونا و پریشانی روان‌شناختی ناشی از بیماری‌های همه‌گیر مثل کرونا در کارکنان مراقبت‌های بهداشتی کمک کند.

واژه‌های کلیدی: اضطراب کرونا، راهبردهای تنظیم هیجان، پریشانی روان‌شناختی، معنویت

ارجاع: علیزاده فرزانه، منصوری احمد. نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی. مجله تحقیقات علوم رفتاری، ۱۴۰۲؛ ۱۱(۱): ۱۱-۲۱.

*- احمد منصوری،

رایانامه: mansoury_am@yahoo.com

نیز نشان داد که کارکنان مراقبت‌های بهداشتی از روش‌های حمایت از سوی خانواده، دوستان و همکاران و تعامل با آن‌ها، راهبردهای مقابله‌ای دینی مثل دعا کردن، حواس‌پرتی (ورزش کردن، موسیقی، بیوگا، مراقبه)، یادگیری در مورد ویروس کرونا و پیشگیری از آن و همچنین رعایت دستورالعمل‌های کنترل عفونت طی بیماری کرونا یا کووید ۱۹ استفاده می‌کنند (۷).

استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان یکی دیگر از رفتارهای مقابله‌ای است. پژوهش‌های انجام‌شده نشان داده است که راهبردهای تنظیم هیجان بر سلامت و پریشانی روان‌شناختی پرستاران، پزشکان و کارکنان بیمارستان‌ها اثر دارد (۸). تنظیم هیجان به عنوان فرآیندهای هشیار یا ناهمشیار نظرارت، ارزیابی، تعديل و مدیریت تجارت هیجانی و ابراز هیجان‌ها بر حسب شدت، شکل و مدت احساس‌ها، حالت‌ها و رفتارهای فیزیولوژیکی مرتبط با هیجان اشاره دارد (۹). تنظیم شناختی هیجان نیز به روش‌های شناختی هشیار مدیریت اطلاعات هیجانی اشاره دارد. راهبردهای تنظیم هیجان به دو گروه سازگار (پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، کماهیمت شماری) و ناسازگار (خود سرزنش نگری، نشخوار فکری، فاجعه نمایی و دیگر سرزنش گری) تقسیم شده‌اند. این راهبردها نقش مهمی در مدیریت یا تنظیم هیجان‌ها یا احساس‌ها طی یا پس از روابددهای تهدیدکننده یا استرس‌زا دارند (۱۰). بررسی ادبیات پژوهش نشان می‌دهد که بین تنظیم هیجان و راهبردهای مرتبط با آن با پریشانی روان‌شناختی کادر پزشکی و کارکنان بیمارستان‌ها رابطه وجود دارد (۱۱، ۱۲، ۱۳)، (۱). پژوهش‌ها همچنین نشان داده‌اند که دین‌داری، معنویت‌گرایی و راهبردهای مقابله دینی / معنوی مثبت و منفی بر سلامت و پریشانی روان‌شناختی پرستاران، پزشکان و کارکنان بیمارستان‌ها اثر دارد (۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹). مقابله معنوی به عنوان تلاش افراد برای مقابله با عوامل استرس‌زا بر اساس منابع غیرمادی یا معنوی تعریف شده است (۱۵). لبریگ در پژوهش موری خود دریافت که کارکنان مراقبت‌های بهداشتی از راهبردهای مقابله‌ای دینی مثل دعا کردن یا نیایش به عنوان یکی از روش‌های مقابله طی بیماری کرونا استفاده می‌کنند (۷). اگرچه رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی بررسی شده است، اما توجه اندکی به عوامل میانجی آن شده است. اضطراب کرونا یکی از متغیرهایی است که می‌تواند میانجی این رابطه باشد. بررسی ادبیات پژوهش نشان می‌دهد که بین

مقدمه

همه‌گیری بیماری کرونا ویروس یا کووید ۱۹ به عنوان یک رویداد یا نگرانی بهداشت عمومی اثر قابل توجهی بر سبک زندگی، سلامت جسمی و روانی افراد داشته است (۱، ۲). طی این دوره کارکنان مراقبت‌های بهداشتی در معرض خطرهای شغلی بالایی قرار دارند و عوامل خطرساز مختلفی از جمله حجم کاری زیاد، ارتباط مستقیم با افراد آلوده به ویروس کرونا، مواجهه با تعارضات اخلاقی (تصمیم‌گیری در مورد زندگی و مرگ)، حمایت‌های محدود دانشگاهی و مدیریتی، احساس درماندگی به دلیل کمبود تجهیزات و جدایی طولانی مدت از خانواده را تجربه می‌کنند. این عوامل آن‌ها را در معرض انواع آسیب‌های روانی از جمله افسردگی، اضطراب و پریشانی روان‌شناختی قرار می‌دهد (۱). پژوهش‌های قبلی درباره همه‌گیری سارس، مرس و ابولا نیز نشان داده است که شروع ناگهانی این بیماری‌ها منجر به پریشانی روان‌شناختی و علائم استرس پس از سانحه در کارکنان مراقبت‌های بهداشتی می‌شود (۳). پریشانی روان‌شناختی به مجموعه‌ای از علائم جسمی و روانی اشاره دارد که با نوسان طبیعی خلق در اکثر افراد مرتبط است. در برخی موارد پریشانی روان‌شناختی می‌تواند نشان دهنده شروع اختلال افسردگی عمده، اختلال اضطراب، اسکیزوفرنیا، اختلال جسمانی شکل یا انواع دیگر شرایط بالینی باشد (۴).

نتایج یک مطالعه موروری و سیستماتیک نشان می‌دهد که شیوع افسردگی، اضطراب، استرس، ترس، فرسودگی و تاب‌آوری پایین در ارائه‌دهندگان مراقبت‌های بهداشتی در آسیا به ترتیب برابر ۳۷/۵، ۳۹/۷، ۳۶/۴، ۲۱/۳، ۶۸/۳ و ۱۶/۱ درصد گزارش شده است (۵). با وجود این، افراد در مواجهه با روابددهای استرس‌زا زندگی از راهبردهای مختلفی استفاده می‌کنند؛ راهبردهایی که می‌توانند سبب بهزیستی روان‌شناختی یا پریشانی روان‌شناختی آن‌ها شوند. شجاع و همکاران با بررسی رفتارهای مقابله‌ای کارکنان مراقبت‌های بهداشتی دریافتند که ۸۰ درصد افراد حداقل از یک روش مقابله‌ای برای مدیریت استرس خود طی همه‌گیری ویروس کرونا استفاده کرده‌اند؛ به ترتیب تمرين/فعالیت جسمانی، گفتاردرمانی، بیوگا، ایمان مبتنی بر دین‌داری و یا معنویت‌گرایی، مراقبه و گروههای حمایتی مجازی روش‌های مورد استفاده بودند. این در حالی است که ۱۶ درصد از سایر روش‌ها استفاده کرده بودند و ۱۴ درصد از هیچ روشی استفاده نکرده بودند (۶). نتایج یک مطالعه موروری دیگر

ملاحظات اخلاقی بود. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS نسخه ۲۶، لیزرل و روش تحلیل مسیر تحلیل شد.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان: این پرسشنامه توسط گارنفسکی و کرایج ساخته شده و ۱۸ ماده دارد. این پرسشنامه از نوع لیکرت پنج درجه‌ای است و در دامنه‌ای از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) نمره‌گذاری می‌شود. دارای ۹ خرده مقیاس است که به دو گروه راهبردهای تنظیم هیجان سازگار (پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، کماهیت شماری) و ناسازگار (خود سرزنش نگری، نشخوار فکری، فاجعه نمایی و دیگر سرزنش گری) تقسیم می‌شوند. این پرسشنامه از اعتبار (ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۳ تا ۰/۸۱، به استثنای خود سرزنشگری ۰/۶۷) و روایی قابل قبولی برخوردار است (۲۹). در پژوهش منصوری و همکاران ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌ها، راهبردهای تنظیم هیجان سازگار و ناسازگار به ترتیب برابر ۰/۸۸، ۰/۶۳–۰/۸۲ و ۰/۷۴ بوده است. روایی سازه برای NNFI=۰/۹۵، NFI=۰/۹۴، CFI=۰/۹۶، IFI=۰/۹۳، RMSEA=۰/۰۵ و عاملی (۳۰). در پژوهش حاضر از نمره کل راهبردهای ساختار دو عاملی (NNFI=۰/۹۷، NFI=۰/۹۶، CFI=۰/۹۸، IFI=۰/۹۴، RMSEA=۰/۰۴) و خوب بوده است. در این پژوهش حاضر از نمره کل راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار استفاده شد که ضریب اعتبار آن ۰/۷۰ بود. روایی سازه این ساختار تک عاملی مشکل از راهبردهای ناسازگار خود سرزنش گری، نشخوار فکری و دیگر سرزنش گری (NFI=۰/۹۵، NNFI=۰/۹۷، CFI=۰/۹۸) خوب بود.

پرسشنامه مقابله معنوی: این پرسشنامه توسط خارزینسکا ساخته شده و ۳۲ ماده دارد. این پرسشنامه از نوع لیکرت پنج درجه‌ای است که از ۱ (کاملاً نادرست) تا ۵ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود. دارای دو عامل مقابله معنوی (مقابله معنوی شخصی، اجتماعی و دینی) و مثبت (مقابله معنوی شخصی، اجتماعی، محیطی و دینی) است. روایی سازه این پرسشنامه با هفت عامل مرتبه اول و دو عامل مرتبه دوم خوب بوده است. ضریب آلفای کرونباخ برای این ابزار و خرده مقیاس‌های آن ۰/۶۷ تا ۰/۹۵ گزارش شده است. ضریب آلفای کرونباخ برای مقابله معنوی منفی و مثبت (۰/۸۲ و ۰/۹۲) و اعتبار آزمون به روش بازآزمایی (به فاصله ۶ هفته) ۰/۷۲ و ۰/۷۸ بوده

راهبردهای تنظیم هیجان با اضطراب ویروس کرونا (۲۲)، ۰/۲۱، ۰/۱۹) رابطه وجود دارد. براق و همکاران (۱۹)، شمس (۲۰)، سالاری و همکاران (۲۱) و عزیزی آرام و بشرپور (۲۲) دریافتند که بین تنظیم هیجان و یا راهبردهای تنظیم هیجان سازگار و ناسازگار با اضطراب ویروس کرونای پرستاران و زنان شاغل در مراکز بهداشتی و درمانی طی بیماری کرونا رابطه وجود دارد. پژوهش‌های دیگر نشان دادند که بین راهبردهای مقابله دینی/معنوی و اضطراب کرونا رابطه وجود دارد (۲۳). پرازرس و همکاران دریافتند که بین مقابله دینی/معنوی با اضطراب کرونا ویروس کارکنان مراقبت‌های بهداشتی رابطه وجود ندارد. تنها امید/خوش‌بینی به عنوان یکی از مؤلفه‌های معنویت‌گرایی با اضطراب کرونا رابطه دارد (۲۳). با وجود این نتایج پژوهش‌های انجام‌شده در مورد سایر گروه‌ها نشان می‌دهد که بین مقابله دینی/معنوی مثبت و منفی با اضطراب کرونا افراد بالای ۱۸ سال (۲۴) و دانشجویان (۲۵) طی کووید ۱۹ رابطه وجود دارد. علاوه بر آنچه ذکر شد اضطراب صفت با پریشانی ذهنی و فرسودگی شغلی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی طی بیماری کرونا مرتبط است (۲۶). درنهایت اضطراب کرونا با پریشانی روان‌شناختی نوجوانان و دانشجویان رابطه دارد و آن را پیش‌بینی می‌کند (۲۸ و ۲۷). با توجه به آنچه ذکر شد، هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی بود.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر توصیفی، مقطعی و همبستگی است. جامعه آماری آن شامل تمام کارکنان مراقبت‌های بهداشتی شاغل در بیمارستان‌های دولتی شهر مشهد در سال ۱۴۰۰ بود. در این پژوهش ۳۸۴ نفر از کارکنان مراقبت‌های بهداشتی مراکز آموزشی، پژوهشی و درمانی قائم (عج)، امام رضا (ع)، طالقانی و شهید هاشمی نژاد، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی روان‌پزشکی ابن‌سینا و بیمارستان شهید کامیاب به صورت در دسترس انتخاب شدند و به پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین پاسخ دادند. برای جلوگیری از شیوع بیماری کرونا از پرسشنامه‌های الکترونیکی استفاده گردید؛ این پرسشنامه‌ها از طریق شبکه‌های اجتماعی واتساب و تلگرام اجرا شد. محرمانه نگهداشت آطلاعات و رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان برای شرکت در پژوهش جزو

(همیشه) نمره‌گذاری می‌شود. آن‌ها نشان دادند که این مقیاس از اعتبار (۰/۹۳ = آلفای کرونباخ) و روایی افتراقی مناسبی برخوردار است (۳۳). یعقوبی اعتبار نسخه فارسی را به روش ضریب آلفای کرونباخ و دو نیمه کردن به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۹۱ گزارش کرد (۳۴). در پژوهش حاضر اعتبار پرسشنامه ۰/۹۵ بود. $NFI=0/0.98$, $CFI=0/0.99$, $IFI=0/0.97$, $NNFI=0/0.98$ و $GFI=0/0.94$ و $RFI=0/0.98$ ($RMSEA=0/0.09$) مطلوب بود.

یافته‌ها

پس از حذف پرسشنامه‌های مخدوش، تحلیل با ۳۶۶ پرسشنامه انجام شد. از مجموع شرکت‌کنندگان، ۱۱۵ نفر مرد (۴/۳۱) و ۲۴۶ نفر زن (۲/۶۷) بودند. میانگین سنی آن‌ها درصد) و ۲۴۶ نفر زن (۲/۶۷ درصد) بودند. میانگین سنی آن‌ها ۶۱/۷ ± ۸/۸۸ سال بود. اکثر افراد شرکت‌کننده متاهل (۷/۳۳) درصد) و از سطح درآمد در حد کفاف (۷/۶۰ درصد) برخوردار بودند. بیشتر شرکت‌کنندگان دارای مدرک کارشناسی (۵/۶۷) درصد) بودند. سایر متغیرهای جمعیت شناختی در جدول ۱ ارائه شده است. در جدول ۲ میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است. نتایج این جدول نشان می‌دهد که بین راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار، مقابله معنوی مثبت، مقابله معنوی منفی و اضطراب کرونا با پریشانی روان‌شناختی رابطه وجود دارد. راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار و مقابله معنوی منفی با اضطراب کرونا مرتبط هستند. بررسی شاخص‌های کشیدگی ($Ku=0/19$) و چولگی ($Sk=0/0.96$) نشان می‌دهد که متغیر ملاک نرمال است (جدول ۲). برای بررسی برآراش مدل پژوهش حاضر از روش تحلیل مسیر استفاده شد (شکل ۱، جدول ۳).

است. این پرسشنامه همچنین از روایی سازه، همگرا و واگرای خوبی برخوردار است (۱۵). خداواری فرد و همکاران نشان دادند که این پرسشنامه از اعتبار (نمره کل، مقابله معنوی مشبت و منفی برابر ۰/۸۴، ۰/۹۰ و ۰/۸۴) مناسبی برخوردار است. آن‌ها نشان دادند که این پرسشنامه از روایی سازه ($CFI=0/0.95$, $RFI=0/0.91$, $NNFI=0/0.94$, $NFI=0/0.92$, $IFI=0/0.95$, $GFI=0/0.87$ و $RMSEA=0/0.06$)، ملاکی، همگرا و واگرای قابل قبولی برخوردار است (۳۱). در پژوهش حاضر از نمره مقابله‌های معنوی استفاده شد که ضریب اعتبار آن ۰/۸۴ بود. روایی سازه این ساختار تک عاملی مشکل از مقابله‌های معنوی منفی فردی، اجتماعی و دینی ($CFI=0/0.95$, $NNFI=0/0.93$, $NFI=0/0.95$, $IFI=0/0.95$ و $GFI=0/0.92$ ($RMSEA=0/0.09$) مطلوب بود.

مقیاس اضطراب بیماری کرونا: این مقیاس توسط علی پور و همکاران ساخته شده و ۱۸ ماده دارد. این مقیاس دارای دو عامل علائم روانی و جسمانی است و بر اساس مقیاس لیکرت چهار درجه‌ای از صفر (هرگز) تا ۳ (همیشه) نمره‌گذاری می‌شود. آن‌ها اعتبار این مقیاس را با استفاده از روش همسانی درونی برای نمره کل، علائم روانی و جسمی به ترتیب ۰/۹۱۶, ۰/۸۷۹ و ۰/۸۶۱ گزارش کردند. نتایج آن‌ها نشان داد که این مقیاس از روایی سازه مطلوبی (۱, $CFI=0/0.98$, $NFI=0/0.96$, $AGFI=0/0.86$ و $GFI=0/0.99$) برخوردار است (۳۲). در این پژوهش از نمره کل مقیاس استفاده شد که اعتبار آن ۰/۹۳ بود. روایی سازه این ساختار تک عاملی ($CFI=0/0.97$, $NNFI=0/0.97$, $NFI=0/0.96$, $IFI=0/0.97$, $RFI=0/0.95$ و $RMSEA=0/0.07$) مطلوب بود.

مقیاس پریشانی روان‌شناختی: این مقیاس توسط کسلر و همکاران ساخته شده و دارای ۱۰ ماده است. این ابزار از نوع لیکرت پنج درجه‌ای است که از صفر (هیچ وقت) تا ۴

جدول ۱. داده‌های جمعیت شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی

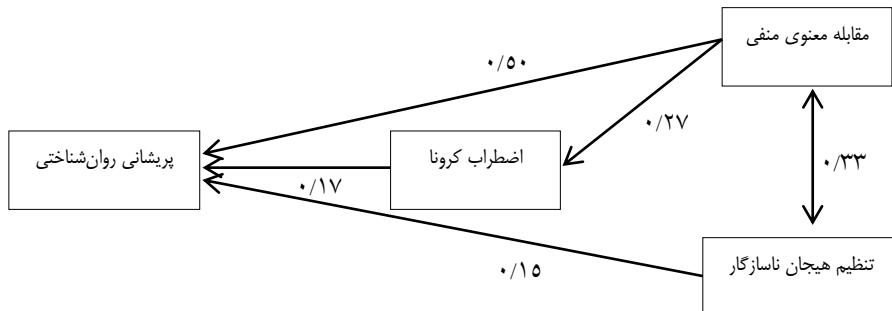
متغیرهای جمعیت شناختی	متغیرهای جمعیت شناختی	متغیرهای جمعیت شناختی	متغیرهای جمعیت شناختی
جنسیت	مؤنث	مذکور	نامشخص
	(۳۱/۴) ۱۱۵	(۱/۴) ۵	(۳۵) ۱۲۸
	(۰/۹۱۶)	(۰/۸۷۹)	(۰/۸۶۱)
	رسمی	پیمانی	قراردادی
	(۱۴/۸) ۵۴	(۱۶/۹) ۶۲	(۲۳/۸) ۸۷
	طرح		
وضعیت شغلی	سابقه کار		

جدول ۱. داده‌های جمعیت شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی

متغیرهای جمعیت شناختی	فراآنی (درصد)	متغیرهای جمعیت شناختی	فراآنی (درصد)
نامشخص	(۹/۶) ۳۵	نامشخص	(۴/۶) ۱۷
مجرد	(۳۳/۱) ۱۱۹	متأهل	(۴/۶) ۱۷
مطلقة	(۶۱/۷) ۲۲۶	نامشخص	(۲/۷) ۱۰
سلطح درآمد	(۳۳/۶) ۱۲۳	کمتر از حد کفاف	(۱۳/۴) ۴۹
در حد کفاف	(۶۰/۷) ۲۲۲	بیشتر از حد کفاف	(۱۰/۴) ۳۸
نامشخص	(۱/۶) ۶		(۱/۴) ۵
	(۴/۱) ۱۵		

جدول ۲. یافته‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و همیستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۶	۵	۴	۳	۲	۱
راهبردهای تنظیم هیجان سازگار	-					۱
راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار	-					۲
مقابله معنوی مثبت	-	۰/۰۷	۰/۴۰**			۳
مقابله معنوی منفی	-	-۰/۲۳**	۰/۳۲**	۰/۰۹		۴
اضطراب کرونا	-	۰/۲۷**	۰/۱۰	۰/۱۷**	۰/۰۱	۵
پریشانی روان شناختی	-	۰/۳۷**	۰/۵۹**	-۰/۲۵**	۰/۰۳	۶
میانگین	۱۷/۰۱	۱۳/۲۶	۲۵/۱۰	۹۷/۲۸	۱۶/۷۷	۳۱/۵۷
انحراف معیار	۱۰/۵۲	۸/۹۱	۱۰/۰۶	۱۶/۲۳	۳/۷۳	۵/۱۸
کجی	-۰/۹۶	-۰/۰۳۹	۰/۰۲	-۰/۰۹	-۰/۰۶	-۰/۰۷
کشیدگی	۰/۱۹	۰/۶۶	۰/۷۳	-۰/۵۵	-۰/۲۵	-۰/۰۸

شکل ۱. مدل مربوط به نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین مقابله معنوی و راهبردهای تنظیم هیجان با پریشانی روان شناختی

جدول ۳. اثرات مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش

P	T	Es	β	اثرات
<0/۰۵	۱۱/۱۰	۰/۵۲	۰/۵۰	مقابله معنوی منفی بر پریشانی روان شناختی
<0/۰۵	۵/۳۹	۰/۲۴	۰/۲۷	مقابله معنوی منفی بر اضطراب کرونا
<0/۰۵	۳/۵۳	۰/۴۳	۰/۱۵	تنظیم هیجان ناسازگار بر پریشانی روان شناختی
<0/۰۵	۳/۹۲	۰/۲۰	۰/۱۷	اضطراب کرونا بر پریشانی روان شناختی
<0/۰۵	۳/۱۷	۰/۰۱	۰/۰۵	مقابله معنوی منفی بر پریشانی روان شناختی از طریق اضطراب کرونا

طی بیماری کرونا یا کووید ۱۹ رابطه وجود دارد، اما بین راهبرهای تنظیم هیجان سازگار و پریشانی روان‌شناختی آن‌ها رابطه وجود ندارد؛ بنابراین افرادی که از راهبرهای تنظیم هیجان ناسازگار طی بیماری‌های همه‌گیر مانند بیماری کرونا استفاده کردند پریشانی روان‌شناختی بیشتری را تجربه می‌کنند. نتایج مربوط به مدل پژوهش نیز نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار پیش‌بینی کننده پریشانی روان‌شناختی کارکنان هستند. این نتایج با یافته‌های قبلی (۱۳، ۱۲، ۱۱، ۸، ۱) همسو است. باقی شیخانگفشه و همکاران در یک مطالعه مروی دریافتند که بین راهبردهای تنظیم هیجان و پریشانی روان‌شناختی افرادی که وجود دارد (۸). شارما و کومار نشان دادند که بین راهبردهای مقابله‌ای هیجان محور سازگار و ناسازگار از جمله پذیرش، سرزنش خود، حواس‌پرتی، انکار، برنامه‌ریزی و حمایت هیجانی با پریشانی روان‌شناختی داشجويان پرستاری رابطه وجود دارد (۱۲). لیانگ و همکاران (۱)، چن و همکاران (۱۱) و وانگ و همکاران (۱۳) نشان دادند که بین راهبردهای تنظیم هیجان سرزنش خود، نشخوار فکری، فاجعه نمایی، پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، سرکوبی و ارزیابی مجدد با افسردگی، اضطراب و سلامت روان کارکنان مراقبت‌های بهداشتی طی کووید ۱۹ رابطه وجود دارد.

نتایج نشان داد که اضطراب کرونا میانجی رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار و پریشانی روان‌شناختی نیست، با وجود این، نتایج پژوهش همسو با پژوهش‌های قبلی (۲۱، ۲۰، ۱۹، ۲۲) نشان داد که بین راهبردهای تنظیم هیجان با اضطراب کرونای پرستاران و زنان شاغل در مراکز بهداشتی و درمانی طی بیماری کرونا رابطه وجود دارد. در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت که اثر مستقیم راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار نشان‌دهنده نقش مهم آن‌ها در تجربه پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی طی کووید ۱۹ است. راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار راهبردهای غیر مؤثرب برای حل رویدادهای تهدیدکننده، منفی و استرس‌زای زندگی از جمله کووید ۱۹ هستند. افرادی که از این راهبردها استفاده می‌کنند در برخورد با رویدادهای استرس‌زای زندگی، خود و یا دیگران را سرزنش می‌کنند، به افکار یا احساس‌های مرتبط با تجربه خود فکر می‌کنند و بر جنبه‌های وحشت‌ناک آن رویداد تأکید می‌کنند (۱۰، ۲۹). همچنین نتایج نشان می‌دهد افرادی که در مواجهه با رویدادهای تهدیدکننده و استرس‌زای زندگی مثل بیماری کرونا توانایی کمتری برای مدیریت و تنظیم هیجان‌ها و احساس‌های

تحلیل اولیه نشان داد که اثر مستقیم مقابله معنوی منفی بر پریشانی روان‌شناختی و اضطراب کرونا $0/50$ ($t=11/18$) و $0/24$ ($t=4/53$) و معنادار بود. اثر مستقیم تنظیم هیجان ناسازگار و اضطراب کرونا بر پریشانی روان‌شناختی برابر $0/15$ ($t=3/52$) و $0/17$ ($t=3/90$) و معنادار بود. اثر مستقیم تنظیم هیجان ناسازگار بر اضطراب کرونا $0/10$ ($t=1/80$) و معنادار نبود. اثر غیرمستقیم تنظیم هیجان ناسازگار و مقابله معنوی منفی بر پریشانی روان‌شناختی از طریق اضطراب کرونا به ترتیب برابر $0/02$ ($t=1/63$) و $0/04$ ($t=2/96$) بود که در این‌بین اثر غیرمستقیم تنظیم هیجان ناسازگار بر پریشانی روان‌شناختی معنادار نبود. با توجه به معنادار نبودن اثر مستقیم تنظیم هیجان ناسازگار بر اضطراب کرونا، مدل پژوهش اصلاح شد. پس از اصلاح مدل، اثر مستقیم مقابله معنوی منفی بر پریشانی روان‌شناختی و اضطراب کرونا به ترتیب $0/50$ و $0/27$ و معنادار است. اثر مستقیم تنظیم هیجان ناسازگار بر پریشانی روان‌شناختی $0/15$ و معنادار است. اثر غیرمستقیم مقابله معنوی منفی بر پریشانی روان‌شناختی از طریق اضطراب کرونا $0/05$ و معنادار است. شاخص‌های خی دو، برازش تطبیقی، برازش هنجاری، برازش نرم نشده، برازش افزایشی، نیکویی برازش و حذر میانگین مجدورات خطای تقریب برای مدل برازش شده به ترتیب برابر $p=0/07$ ($p=0/99$ ، $0/99$ ، $0/99$ ، $0/95$ ، $0/99$ ، $0/99$ ، $0/95$ و $0/99$) بود. شاخص‌های برازش بزرگ‌تر از $0/08$ و جذر میانگین مجدورات خطای تقریب کمتر از $0/08$ نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل است. از این‌رو، مدل پژوهش برازش مطلوبی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی این پژوهش بررسی نقش میانجی اضطراب کرونا در رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان و مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی بود. نتایج نشان داد که اضطراب کرونا میانجی رابطه بین راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار و پریشانی روان‌شناختی نیست، اما میانجی رابطه بین مقابله معنوی منفی و پریشانی روان‌شناختی است. اگرچه پژوهشی همسو با نتایج فوق مشاهده نشد، اما نتایج این پژوهش در درجه اول نشان داد که بین راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگار و پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی

نشان‌دهنده رابطه این با یک نیروی متعالی یا خدا، ارتباط معنوی با دیگران و جهان‌بینی خیرخواهانه است (۳۶). افرادی که از مقابله معنوی مثبت در مواجهه با رویدادهای تهدیدکننده، منفی و استرس‌زای زندگی مثل بیماری کرونا استفاده می‌کنند به دنبال جستجوی هدف و معنا هستند. بر زندگی درونی خود تمکز دارند. به دنبال خودآگاهی بیشتر، جستجو برای آرامش و هماهنگی درونی و غلبه بر ضعفهای خود هستند. این افراد در پی ایجاد و حفظ روابط عمیق و ارزشمند با افراد دیگر هستند.

به ارزش‌های اخلاقی، مراقبت از دیگران و رفتار عادلانه با دیگران توجه دارند. تمایل به کمک، نشان دادن عشق، همدلی و دلسوی دارند. احساس دلستگی و تعلق به طبیعت دارند. به دنبال درک هماهنگی و نظم موجود در آن هستند. با طبیعت به عنوان دوست انسان‌ها رفتار می‌کنند و به مشاهده معجزات موجود در طبیعت باز هستند. همچنین در پی حفظ رابطه مستحکم خود با خدا/قدرت برابر بر اساس حس حضور، عشق و اعتماد هستند (۱۵)؛ از این‌رو کارکنان مراقبت‌های بهداشتی که از مقابله معنوی مثبت در مواجهه با کرونا و بروس استفاده می‌کنند پریشانی روان‌شناختی کمتری را تجربه می‌کنند.

نتایج پژوهش حاضر نشان‌دهنده اثر غیرمستقیم مقابله معنوی منفی از طریق اضطراب بیماری کرونا بر پریشانی روان‌شناختی بود. نتایج این همسو با یافته‌های قبلی (۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴، ۱۲، ۷، ۶) نشان داد که مقابله معنوی منفی پیش‌بینی کننده پریشانی روان‌شناختی کارکنان است و بر آن اثر دارد. همچنین همسو با یافته‌های قبلی (۲۳) نشان داد که بین راهبردهای مقابله دینی/معنوی و اضطراب کرونا رابطه وجود دارد. پرازرس و همکاران دریافتند که بین تمام ابعاد مقابله دینی/معنوی با اضطراب کرونا کارکنان مراقبت‌های بهداشتی رابطه وجود ندارد، اما بین امید/خوش‌بینی به عنوان یکی از مؤلفه‌های معنویت‌گرایی با اضطراب کرونا رابطه وجود دارد (۲۳). نتایج این پژوهش مشابه سایر پژوهش‌های انجام‌شده در مورد بزرگسالان (۲۴) و دانشجویان (۲۵) نشان داد که بین مقابله دینی/معنوی مثبت و منفی با اضطراب کرونا در طی کووید ۱۹ رابطه وجود دارد و بر آن اثر دارد. دی‌راست و همکاران دریافتند که مقابله معنوی منفی رابطه قوی‌تری با اضطراب کرونا دارد و آسیب مقابله دینی منفی می‌تواند از مزایای مقابله دینی مثبت بیشتر باشد (۲۴). سرانجام، اگرچه پژوهشی در مورد رابطه بین اضطراب کرونا و پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی مشاهده نشد، اما

خود دارند در معرض خطر بیشتری برای آسیب‌ها یا پریشانی روان‌شناختی قرار دارند (۱۰).

از سوی دیگر مقابله معنوی مثبت و منفی با پریشانی روان‌شناختی مرتبط هستند. این نتایج نشان می‌دهد کارکنان مراقبت‌های بهداشتی که طی بیماری کرونا از مقابله معنوی مثبت استفاده کردند پریشانی روان‌شناختی کمتری را تجربه می‌کنند، اما افرادی که از مقابله معنوی منفی استفاده کردند پریشانی روان‌شناختی بیشتری را تجربه می‌کنند. این نتایج بیانگر رابطه بین مقابله معنوی با پریشانی روان‌شناختی و سلامت روان است. نتایج مربوط به مدل پژوهش نشان داد که مقابله معنوی منفی پیش‌بینی کننده پریشانی روان‌شناختی کارکنان است. این یافته‌ها با یافته‌های قبلی (۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴، ۱۲، ۷، ۶) همسو است. چاو و همکاران دریافتند که بین مقابله دینی مثبت و منفی با اضطراب و افسردگی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی طی همه‌گیری کووید ۱۹ رابطه وجود دارد (۱۴). در یک پژوهش دیگر کارکنان مراقبت‌های بهداشتی فعالیت‌های آرامش‌بخش مثل دعا کردن/نیایش و ورزش کردن را به عنوان روش‌های بسیار رایج برای کاهش استرس ادراک شده درجه‌بندی کردند (۱۶). سلمان و همکاران دریافتند که رایج‌ترین راهبردهای مقابله سازگار شامل مقابله معنوی، پذیریش و برنامه‌بازی مقابله است، در حالی که مصرف مواد و سرزنش خود کمتر از همه مورد استفاده قرار می‌گیرند (۱۷). شچتر و همکاران گزارش کردند که اعمال دینی/معنوی یکی از روش مقابله‌ای برای مدیریت استرس کارکنان مراقبت‌های بهداشتی طی همه‌گیری بیماری کرونا است (۶). دین‌داری/دعا/نیایش کردن یکی از راهبردهای مقابله‌ای مقابله با پریشانی و چالش‌های سلامت روان به خصوص در بین پزشکان بوده است (۱۸). شارما و کومار دریافتند که بین دین‌داری و پریشانی روان‌شناختی دانشجویان پرستاری رابطه وجود دارد (۱۲). این نتایج نشان می‌دهد که دین‌داری و معنویت‌گرایی، راهبردهای مقابله‌ای برای بیماری‌های جسمی، روانی و پریشانی روان‌شناختی به خصوص در بحران‌های استرس‌زا از جمله کووید ۱۹ هستند (۲۳، ۲۴).

در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت که مقابله معنوی مثبت به عنوان یک عامل محافظ در برایر پیامدهای روان‌شناختی ناخوشایند عمل می‌کند (۲۴) و به رنج‌ها معنا می‌بخشد و آن را تحمل‌پذیر تر می‌سازد (۲۳). مقابله معنوی مثبت برای حل موقعیت‌های دشوار استفاده می‌شود. مقابله دینی/معنوی مثبت

روان‌شناختی ناشی از رویدادهای تهدیدکننده، استرس‌زا و منفی زندگی مثل بیماری کرونا یا کووید ۱۹ می‌شوند.

در مجموع نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تنظیم هیجان، مقابله معنوی و اضطراب کرونا نقش مهمی در پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی دارد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به شناسایی کارکنان مستعد دارای سطوح بالای استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان منفی و مقابله معنوی منفی کمک کند. همچنین می‌تواند به تدوین مداخله‌های هیجان محور و معنویت‌گرا برای کاهش اضطراب کرونا و پریشانی روان‌شناختی ناشی از بیماری‌های همه‌گیر مانند کرونا ویروس یا کووید ۱۹ در کارکنان مراقبت‌های بهداشتی کمک کند. با وجود این، پژوهش حاضر محدودیت‌هایی داشت. این پژوهش مقطعی و توصیفی- همبستگی بود، بنابراین در استباط روابط علی باید اختیاط کرد. پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و به صورت آنلاین در مورد کارکنان مراقبت‌های بهداشتی شهر مشهد انجام شده است. پژوهش‌های آتی می‌توانند با استفاده از سایر روش‌های نمونه‌گیری انجام شود. در این پژوهش از ابزارهای خود گزارشی و به صورت آنلاین استفاده شده است، لذا امکان سوگیری وجود دارد. پژوهش‌های آتی می‌توانند از روش‌های دیگر برای کاهش سوگیری استفاده کنند.

تقدیر و تشکر

بدین‌وسیله از کلیه مسئولین و کارکنان محترم مراقبت‌های بهداشتی شاغل در بخش‌های درمانی مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی قائم (عج)، امام رضا (ع)، طالقانی و شهید هاشمی نژاد، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی روان‌پژوهی ابن‌سینا و بیمارستان شهید کامیاب که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

1. Liang S, Liu C, Rotaru K, Li K, Wei X, Yuan S, Yang Q, Ren L, Liu X. The relations between emotion regulation, depression and anxiety among medical staff during the late stage of COVID-19 pandemic: A network analysis. Psychiatry Res. 2022;317:114863.
2. Zhang Y, Zhan N, Long M, Xie D, Geng F. Associations of childhood neglect, difficulties in emotion regulation, and psychological distresses to COVID-19 pandemic: An intergenerational analysis. Child Abuse Negl. 2022;129:105674.

نتایج همسو با پژوهش‌های قبلی در مورد نوجوانان و دانشجویان (۳۷، ۳۸) نشان داد که بین اضطراب کرونا و پریشانی روان‌شناختی رابطه وجود دارد.

در تبیین نتایج پژوهش فوق می‌توان گفت مقابله معنوی منفی به‌واسطه اضطراب کرونا منجر به پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی می‌شود. افرادی که از مقابله معنوی منفی برای مواجهه با رویدادهای منفی، تهدیدکننده و استرس‌زا زندگی استفاده می‌کنند، هدف و معنای زندگی را نفی می‌کنند. بر ضعف‌ها و محدودیت‌های خود تأکید دارند و همچنین بر خطاهای یا تخلفات خود تمرکز دارند. آن‌ها دیگران را افرادی خودخواه تلقی می‌کنند و این باور آن‌ها مانع از ایجاد و حفظ روابط بین فردی عمیق و ارزشمند می‌گردد. چالش دینی درونی خود را به شکل کینه نسبت به خدا/قدرت برتر، سرزنش او و نفی او نشان می‌دهند. برای مثال ممکن است خداوند را برای آنچه اتفاق افتاده مقصراً بدانند. ممکن است احساس کنند خداوند آن‌ها را به خاطر گناه‌اشان تنبیه می‌کند و در این شرایط خداوند آن‌ها را رها کرده است (۱۵). از این‌رو چنین افرادی اضطراب کرونا بیشتری را تجربه می‌کنند، زیرا روش‌های مقابله دینی/معنوی منفی نشان‌دهنده تنش‌های معنوی مهمن و چالش‌های درونی با خود، دیگران و خدا است (۳۶). مقابله معنوی منفی منع از دریافت نیرو از منابع معنوی، جستجوی هدف و معنا در زندگی، رشد فرد، پیشرفت و فرا رفتن از مادیات می‌شود (۱۵). ادبیات پژوهش نیز نشان می‌دهد که بین مقابله معنوی منفی و اضطراب کرونا رابطه وجود دارد (۲۳، ۲۴، ۲۵).

تداوم این اضطراب منجر به پریشانی روان‌شناختی کارکنان مراقبت‌های بهداشتی می‌شود. بررسی ادبیات پژوهش نیز نشان می‌دهد که بین اضطراب کرونا و پریشانی روان‌شناختی رابطه وجود دارد (۲۷، ۳۸). مقابله معنوی منفی منع از مقابله مؤثر با رویدادهای تهدیدکننده، استرس‌زا و منفی زندگی می‌شوند و از این طریق هیجان‌های منفی مثل اضطراب کرونا را به گونه منفی تقویت و افزایش می‌دهند و در نتیجه منجر به پریشانی

3. Menon GR, Yadav J, Aggarwal S, et al. Psychological distress and burnout among healthcare worker during COVID-19 pandemic in India-A cross-sectional study. PLoS One. 2022;17(3):e0264956.
4. VandenBos GR. APA dictionary of psychology. American Psychological Association; 2015.
5. Ching SM, Ng KY, Lee KW, et al. Psychological distress among healthcare providers during COVID-19 in Asia: Systematic review and meta-analysis. PLoS One. 2021;16(10):e0257983.
6. Shechter A, Diaz F, Moise N, et al. Psychological distress, coping behaviors, and preferences for support among New York healthcare workers during the COVID-19 pandemic. Gen Hosp Psychiatry. 2020;66:1-8.
7. Labrague LJ. Psychological resilience, coping behaviours and social support among health care workers during the COVID-19 pandemic: A systematic review of quantitative studies. J Nurs Manag. 2021;29(7):1893-1905.
8. Bagheri Sheykhangafshe F, Hajialiani V, Hasani J. The role of resilience and emotion regulation in psychological distress of hospital staff during the COVID-19 pandemic: A systematic review study. JRH. 2021;11(6):365-74.
9. Kok R. Emotion Regulation. In Zeigler-Hill V, Shackelford TK. (eds) Encyclopedia of personality and individual differences. Springer, Cham; 2020.
10. Garnefski N, Kraaij V. Specificity of relations between adolescents' cognitive emotion regulation strategies and symptoms of depression and anxiety. Cogn Emot. 2018;32(7):1401-8.
11. Chen S, Zhou W, Luo T, Huang L. Relationships between mental health, emotion regulation, and meaning in life of frontline nurses during the COVID-19 outbreak. Front Psychiatry. 2022;13:798406.
12. Sharma A, Kumar R. Psychological distress and coping styles among baccalaureate nursing students: Promoting mental health of future nurses in COVID-19 pandemic. J Edu Health Promot 2022;11:331.
13. Wang QQ, Fang YY, Huang HL, et al. Anxiety, depression and cognitive emotion regulation strategies in Chinese nurses during the COVID-19 outbreak. J Nurs Manag. 2021;29(5):1263-74.
14. Chow SK, Francis B, Ng YH, et al. Religious coping, depression and anxiety among healthcare workers during the COVID-19 pandemic: A malaysian perspective. Healthcare (Basel). 2021;9(1):79.
15. Charzyńska E. Multidimensional approach toward spiritual coping: Construction and validation of the Spiritual Coping Questionnaire (SCQ). J Relig Health. 2015;54(5):1629-46.
16. Maraqa B, Nazzal Z, Zink T. Palestinian health care workers' stress and stressors during COVID-19 pandemic: A cross-sectional study. J Prim Care Community Health. 2020; 11:2150132720955026.
17. Salman M, Mustafa ZU, Raza MH, et al. Psychological effects of COVID-19 among health care workers, and how they are coping: A web-based, cross-sectional study during the first wave of COVID-19 in Pakistan. Disaster Med Public Health Prep. 2022;17:e104.
18. Htay MNN, Marzo RR, Bahari R, et al. How healthcare workers are coping with mental health challenges during COVID-19 pandemic? A cross-sectional multi-countries study. Clin Epidemiol Glob Health. 2021;11:100759.
19. Boragh N, Arefi M, Hosseini S A, Afshariniya K. Cognitive flexibility and Coronavirus anxiety: Mediating role of emotion regulation and maladaptive schemas. Iran Evol Educ Psychol J. 2023;5(1):205-16.
20. Shams S. Predicting Coronavirus anxiety based on cognitive emotion regulation strategies, anxiety sensitivity, and psychological hardiness in nurses. Journal of Nursing Management. 2021;10(2):25-36. [in Persian].
21. Salari M, Bakraei S, Sharifnejad Nemat Abadi MA, Alizadeh N, Mohseni F. Prediction of Coronavirus anxiety based on anxiety tolerance and cognitive emotion regulation in employed women. Applied Family Therapy. 2021;1(4):38-52. [in Persian].

22. Aziziaram S, Basharpoor S. The role of rumination, emotion regulation and responsiveness to stress in predicting of corona anxiety (COVID-19) among Nurses. *Journal of Nursing Management*. 2020;3(9):8-18. [in Persian].
23. Prazeres F, Passos L, Simões JA, Simões P, Martins C, Teixeira A. COVID-19-related fear and anxiety: Spiritual-religious coping in healthcare workers in Portugal. *Int J Environ Res Public Health*. 2020;18(1):220.
24. DeRossett T, LaVoie DJ, Brooks D. Religious coping amidst a pandemic: Impact on COVID-19-related anxiety. *J Relig Health*. 2021;60(5):3161-76.
25. Rezaeidoust A, Mansouri A. Spiritual coping, Corona disease anxiety and mental helth in students during Covid-19. The first national conference on humanities and Islamic wisdom. Tehran;2021. [in Persian].
26. Naldi A, Valletlonga F, Di Liberto A, et al. COVID-19 pandemic-related anxiety, distress and burnout: prevalence and associated factors in healthcare workers of North-West Italy. *BJPsych Open*. 2021;7(1):e27.
27. Duong CD. The impact of fear and anxiety of Covid-19 on life satisfaction: Psychological distress and sleep disturbance as mediators. *Pers Individ Differ*. 2021;178:110869.
28. Sheikhi S, Beikzadeh Oskoei A, Ghayourvahdat B, Nasirian A-H. Prediction of psychological distress based on coronavirus anxiety and self-care among Iranian adolescents during the coronavirus epidemic. *Chron Dis J*. 2022;10(1):13-19.
29. Garnefski N, Kraij V. Cognitive emotion regulation questionnaire- development of a short 18-item version (CERQ-short). *Pers Individ Dif*. 2006; 41(6):1045-53.
30. Mansouri A, Khodayarifard M, Besharat MA, Gholamali-Lavasani M. Moderating and mediating role of spiritual coping and cognitive emotion regulation strategies in the relationship between transdiagnostic factors and symptoms of generalized anxiety disorder: Developing a conceptual model. *RBS*. 2018;16(2):130-42. [in Persian].
31. Khodayarifard M, Mansouri A, Besharat MA, Gholamali Lavasani M. (2019). The standardization of spiritual coping questionnaire in student population. *JFMH*. 2019;21(4):245-56.
32. Alipour A, Ghadami A, Alipour Z, Abdollahzadeh H. Preliminary validation of the Corona Disease Anxiety Scale (CDAS) in the Iranian sample. *Health Psychology*. 2020;8(32):163-75. [in Persian].
33. Kessler RC, Andrews G, Colpe LJ, et al. Short screening scales to monitor population prevalences and trends in non-specific psychological distress. *Psychol Med*. 2002;32(6):959-76.
34. Yaghubi H. Psychometric properties of the 10 questions version of the Kessler Psychological Distress Scale (K-10). *Journal of Applied Psychological Research*. 2016;6(4):45-57. [in Persian].
35. Khodayarifard M, Mansouri A, Besharat MA, Gholamali Lavasani M. Religiously and spiritually integrated treatments and generalized anxiety disorder. *RBS*. 2017;15(1):126-34. [in Persian].
36. Pargament P, Feuille M, Burdzy D. The brief RCOPE: Current psychometric status of a short measure of religious coping. *Religions*, 2011;2(1):51-76.